

Факультет дошкільної освіти
Кафедра дошкільної педагогіки і психології

ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта та мова і література (англійська); Дошкільна освіта та початкова освіта; Дошкільна освіта та психологія; Дошкільна освіта та фізична культура
Форма навчання	денна, заочна
Кількість кредитів	6

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Марєєва Тетяна Вікторівна

E-mail: mareevatv@gnpu.edu.ua

Кількість часу на вивчення

	Денна форма	Заочна форма
Кредитів	6	6
Лекцій	32	10
Практичних занять	28	8
Самостійна робота студента	120	162
Форма контролю	Залік	Залік

Представлений курс має чітку професійну спрямованість підготовки майбутніх вихователів, які зорієнтовані на роботу із дошкільниками з різними порушеннями мовлення як в умовах ЗДО загальноорозвивального, так і компенсуючого або комбінованого типу.

Мета курсу – формування систематизованих знань з організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти (групах компенсуючого/комбінованого типу) для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Дисципліна «**Виховання дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення**» використовує знання з таких дисциплін: «Педагогіка загальна», «Педагогіка (дошкільна) зі вступом до спеціальності», «Психологія загальна», «Психологія дитяча», «Теорія і методика формування мовленнєвої та комунікативної компетентностей у дошкільників», «Теорія і методика формування природничо-екологічної компетентності у дошкільників», «Теорія і методика формування рухової та здоров'язберезувальної компетентностей у дошкільників», «Теорія і методика формування мистецько-творчої компетентності у дошкільників», «Теорія і методика формування сенсорно-пізнавальної компетентності у дошкільників», «Методика формування соціально-громадянської компетентності в дошкільників».

У результаті вивчення курсу студент набуває загальних і фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної, командної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, швидко і гнучко реагувати на зміни, виявляти самостійність.

Спеціальні компетентності

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки, урахування культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини.

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, ефективної співпраці та комунікації з батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, самостійності, саморегуляції, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Після вивчення дисципліни в студентів мають бути сформовані такі **програмні результати навчання**:

ПР 1. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР 2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР 3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР 4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР 5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР 7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР 8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР 20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

Методи викладання та навчання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда), наочні (ілюстрування за допомогою презентації), практико-теоретичні (вправи, моделювання життєвих ситуацій); стимулювання навчальної діяльності (навчальної дискусії, опори на життєвий досвід здобувачів, розв'язання проблемних ситуацій, інформаційно-комунікаційні, дедуктивні); методи контролю і самоконтролю: усного контролю, письмового контролю, метод тестового контролю.

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

- Відвідувати лекції та практичні заняття, не пропускати їх без поважної причини;
- Готуватися до занять та виконувати завдання, передбачені в планах практичних занять;
- Брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань, тестування тощо;
- Ставити запитання, цікавитися додатковими відомостями, сучасними науковими знаннями з предмета та консультиватися з викладачем;
- Аргументовано відстоювати власну думку з теми заняття, якщо вона не збігається з думкою викладача;
- Самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня;
- Виконувати завдання тематичного контролю, брати участь у підсумковому тестуванні;
- У разі потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом навчальної дисципліни;

- У випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем;
- Вчасно складати відповідні теми;
- Дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Теми		Лекції		Практині	
		д.ф.	з.ф.	д.ф.	з.ф.
1	Порушення мовлення у дітей	2	-	-	
2	Характеристика мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку та їх вплив на становлення особистості дошкільника	2	-	2	
3	Зміст і завдання корекційно-розвивальної освіти дітей з порушеннями мовлення в закладах дошкільної освіти	2	1	2	
4	Взаємозв'язок у роботі співробітників спеціальних закладів для дітей з порушеннями мовлення	2	-	2	
5	Методи, форми та засоби логопедичного впливу	2	1	2	
6	Ігрова діяльність дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення	2	1	2	1
7	Фізичне виховання дітей дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку	2	1	2	1
8	Розумове виховання дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення	2	1	2	
9	Сенсорне виховання дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку	2		2	1
10	Ознайомлення дітей з порушеннями мовлення з різними видами довкілля	2		2	1
11	Розвиток мовлення у групах дітей з порушеннями мовлення	4	1	2	
12	Моральне виховання дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку	2	1	2	1
13	Трудове виховання дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку	2	1	2	1
14	Естетичне виховання дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку	2	1	2	1
15	Виховання дітей із порушеннями мовлення в сім'ї	2	1	2	1
Всього годин		32	10	28	8

Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни і студентам пропонуються завдання репродуктивного, репродуктивно-творчого і творчого характеру.

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (критерії оцінювання та шкала оцінювання)

Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти

Таблиця 1.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Рівні навчальних досягнень студентів
90-100	A	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
82-89	B	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
74-81	C	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
64-73	D	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
60-63	E	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній
35-59	FX	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
1-34	F	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Таблиця 2

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для здобувачів освіти денної форми навчання

<i>Практичні, лабораторні заняття та самостійна робота до них</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації залік</i>
Максимальна кількість балів – 84	Максимальна кількість балів – 16	Максимальна кількість балів – 0
ПЗ №1-14	МК №1	
По 6 балів	16	

Таблиця 3

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для здобувачів освіти заочної форми навчання

<i>Практичні заняття</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації залік</i>
Максимальна кількість балів – 20	Максимальна кількість балів – 60	Максимальна кількість балів – 10	Максимальна кількість балів – 10
ПЗ №1-4	СР №1-15	МК №1	
По 5 балів	По 4 балів	10	10

Основна література

1. Логопедія : підручник / За ред. М. К. Шеремет. Вид. 5-ге. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.

2. Логопедія : підручник / За ред. М. К. Шеремет. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010.
376 с.